

ЛІТВА

глас монархісты
№ XXIII (23)

МЕСЯЦ КАСТРЫЧНИК AD MMVII (2007)

ГАЗЭТА ЗАСНАВАНА AD MCMVIII (1908),
АДНОЎЛЕНА AD MCMVC (1995)

ДЫСКУСІЯ

*Няхай іншыя
ваююць, а ты,
шчасьлівая
Аўстрыя, гуляй
вясельлі, бо
ўлада, якую
адным дае Марс,
табе прыносіць
Вэнэра.*

ШЧАСЬЛІВАЯ АЎСТРЫЯ - НЕШЧАСЬЛІВАЯ ЛІТВА

**НЕЗДАРМА ГЭТЫЯ ДВА ЗНАКАМІТНЫЯ ГЕКЗАМЭТРЫ
ПАТРАПЛІ Ў ЭПІГРАФ.** Гэта словы-сымбаль, словы-ключ да таямніцы самае знакамітае дынастыі старое, *традыцыйнае Эўропы.*

Сучасныя спробы перапісаць гэтую гісторыю ў рэчышчы антычнага ці мадэрнага разуменьня канцэпцыі зямнога *imperium* выглядаюць для мяне вельмі дзіўнымі. Не магу зразумець, бо навошта выдумваць ровар, калі продкі стварылі для нас ідэальны правобраз дэцэнтралізаванага традыцыйнага гаспадарства, захаваўшы як заповет нават жыццёвы механізм яго існаваньня (дынастычнасьць).

Асабліва шмат пытанняў узьнікае, чуючы цвярджэньні аб гістарычнасьці такіх зьяваў, як *польская, швэдзкая... ці літоўская імперыя.* Бельганіна ўзьнікла, калі за *imperium* пачалі ўважаць ці сярэднявечны *regnum* (Польшча), ці сучаснае разуменьне імперыі (Швэцыя часоў *Stormaktstiden*). Зь Літвой ўвогуле выйшла складаная гісторыя, бо, калі яшчэ не сыцілі дыскусіі, ці было Вялікае княства Літоўскае ўласна *regnum* (у сэнсе дзяржаўным), летась пачалі высюўвацца розныя гіпотэзы аб яго нібыта *імперскае ісьце*. Усё гэта выглядала б слушна ў рамках альтэрнатыўнае гісторыі, але відавочна размова ідзе ўжо аб іншым дыскурсу.

Працяг на с.2

ІМША НА ЛАЦІНСКАЙ МОВЕ Ў ВІЦЕБСКУ

У суботу 25 жніўня 2007 г., ва ўспамін святога Людвіка, у Віцебскім катэдральным касцёле святой Барбары айцец пробашч Міхал Ермашкевіч ОР цэлебраваў св. Імшу на лацінскай мове паводле Імшалу, зацверджанага Святым Айцом Янам XXIII. Такую магчымасьць даў святарам Святы Айцец Бэнэдыкт XVI у нядаўна апублікаваным дакуменце *Motu proprio "Summorum Pontificum"*.

Адразу пасля публікацыі *Motu proprio* да пробашча віцебскай катэдры звярнулася група вернікаў з просьбай распачаць цэлебрацыю св. Імшы паводле даўняга абраду. Каб гэтае пачынанне сапраўды мела душпаўсцьверскі плён, напачатку быў праведзены шэраг катэхез, прысвечаных літургічнаму жыццю Касцёла. Нягледзячы на летні час, вернікі актыўна бралі ўдзел у гэтых катэхезах. Адначасова былі зробленыя захады па адшуканню патрэбных літургічных шатаў старога ўзору, а таксама падрыхтаваны брашуры з паралельнымі тэкстамі парадку св. Імшы на лацінскай і беларускай мовах. Плануецца, што цэлебрацыя Літургіі паводле даўняга абраду ў Віцебску стане рэгулярнай (час будзе ўсталяваны пазней).

Віцебск.
Касьцёл Сьв. Барбары

АД РЭДАКЦЫІ

Прагнем паінфармаваць, што Трыдэнцкая Імша цэлебуецца ад часу да часу ў Мсьціславе (Мінска-Магілёўскай Архідыяцэзіі) і стала ў Лельчыцах (Пінскай Дыяцэзіі). Зьбіраюцца подпісы дзеля таго, каб Імша Ўсіхчасоў была даступнай у Магілеве і Менску-Літоўскім. Тэкст звароту да Яго Эмінэнцыі Ксяндза Арцыбіскупа Тадэвуша Кандрусевіча падаем ніжэй:

Да ўвагі
Яго Эмінэнцыі Ксяндза Арцыбіскупа,
Мітрапаліта Мінска-Магілёўскага
Тадэвуша Кандрусевіча

г.Менск-Літоўскі

ВАША ЭМІНЭНЦЫЯ,

даным лістом да Вашай Эмінэнцыі звяртаецца група вернікаў Мінска-Магілёўскай Архідыяцэзіі, якім дарагі лацінскі абрад, зацверджаны ў часе Трыдэнцкага Сабору, што пацвярджае і нядаўна выданае Сьвятым Айцом Бэнэдыктам XVI *Motu proprio "SUMMORUM PONTIFICUM"*. Мяркуем, што Ваша Эмінэнцыя ў значна большай ступені, чым мы, мела мажлівасьць адчуць глыбіню перажываньня ў настолькі годным і хвалебным абрадзе ахвярапрынашэньня, перажываючы Ахвяру Панскую ў пачатку свайго жыцця.

Пачуўшы прыцягальную моц Імшы Папежа Сьв. Пія V адносна нядаўна, пакорна просім Вашу Эмінэнцыю аб удзяленьні дазволу на сталае адпраўленьне Імшы паводле тыповага Лацінскага Імшалу ад 1962 г. ў адным з касцёлаў г.Мінска, і вызначэньні ў сувязі з гэтым святага, на якім спачывала б апека над вернікамі, звязанымі з даным абрадам Рымска-Каталіцкага Касьцёла.

Жадаючы ўсіх Божых ласкаў, патрэбных для далейшай пастырскай паслугі, з пачуўцём падзякі і ўшанаваньня, сьведчым далей нашымі подпісамі

Тым хто жадае падпісаць гэты ліст, просьба звязьцца: 029 352 60 10
альбо ligawkl@yahoo.es

Аляксандар Стральцоў-Карвацкі,
рэдактар

ДИСКУСІЯ

Гэта натуральна не спроба фальшавання гісторыі, аднак падмена паняццяў тут можа мець шэраг сур'ёзных наступстваў для традыцыйналістычнага руху не толькі ўласна Літвы і Крыў'і, але і ўсяго абшару Цэнтральнае і Паўночнае Эўропы. Ствараючы *альтэрнатыўны* “імпэрскі” літоўскі праект, мы ставім крыж на арганічнае імперыі Габсбургаў, спадкаемцаў старэйшае лініі Гедымінавічаў-Ягайлавічаў, і самой ідэі адраджэння дынастычнае дзяржаўнасці. Ці маем мы права з-за нейкіх прычынаў пазбавіць Літву магчымасці стаць тым, чым яны мусіла быць яшчэ чагырыста гадоў таму – каронаю Аўстрыйскага Дому?

Пяць жахлівых стагоддзяў Габсбургі баранілі свае легітымныя правы, а разам зь імі і ўсю Эўропу ад навалы дэструктыўнага хаосу ісламу, лібэралізму, нацыяналізму, шавінізму, нацызму, камунізму (імя ім легіён). Баранілі саму ідэю манархіі, права этнасаў і рэгіёнаў быць самімі сабою, а не растварыцца ў дэструктыўным моры якога-кольвек новага “Нямецкага Райху” ці Расеі. Гэта яна, габсбургская манархія, бараніла саму сутнасць традыцыйнае дзяржаўнасці, калі сэрбскі нацыяналіст забіў нашчадка трону апошняе праўдзівае дамадэрнае імперыі. Так, яны былі зусім “несучасныя”, кансэрватыўныя, гэтыя апошнія аўстравугорскія імператары, не ішлі ні на якія кампрамісы; не мелі шанцаў ваяваць “супраць усіх”. Але яны прынялі гэты выклік хаосу. Гэтак як і архітэктар імперыі Максімільян I, апошні рыцар Эўропы, Аўстра-Вугоршчына мусіла зысці ў нябыт гэтакаса годна, але разам з тым балюча, цяжка, у полімі жахлівае сусветнае вайны*... Ці можам мы адмовіць гэтае імперыі адраджэння? Ці можам мы адмовіць нашчадку Гедыміна адбудаваць адну з самых вялікіх ўніверсальных імперыяў у эўрапейскае гісторыі? Дзеся чого ўвогуле крыўскі манархічны рух?

Для кожнага тугэйшага легітымстага ён (манархізм) найперш звязаны з магчымасцю адраджэння тысячагадовага традыцыі пад вяршэнствам законнага спадкаемцы колішніх вялікіх князёў літоўскіх. Габсбургі – гэта нашая надзея на павязь з сапраўднаю літоўскаю манархічнаю традыцыяй, згубленаю стагодзьдзі таму.

АЕІОУ – вось яна, тая нітка, яшчэ адзін таямнічы сымбалічны код Габсбургаў. Упершыню гэтая сэквенцыя зьявілася ў 1437 г. у запісах імператара Фрыдрых III Габсбурга. Імператар неўзабаве загадаў нанесці гэтыя літары на сваю вопратку, вокладкі кнігаў і нават змяшчаць на архітэктурных пабудовах**. Сам манарх ніколі не тлумачыў містычны сэнс абрэвіатуры (магчыма яе таямнічая сіла абавязвала да гэтага), але адна за адною зьявіліся яе шматлікія інтэрпрэтацыі (некалькі дзесяткаў на латыні і нямецкае), сэнс якіх так ці інакш зводзіўся зь большага да самае слыннае – *Austria Est Imperare Orbi Universo****. Пад “Аўстрыяй” натуральна разумелася не невялікае нямецкае эрцгерцагства (дарэчы, таксама ўзвядзенае ў гэты статус усё тым самым

АЕІОУ

імператарам Фрыдрыхам III), а ўласна Аўстрыйскі Дом.

І прароцтва пачало збывацца ўжо пры яго сыне Максімільяну і яго нашчадках. Колішнія ўладанні магутнае Бургундыі (шмат у чым гістарычны аналяг нашага ВКЛ), гішпанскія каралеўствы, Нэапаль, Мілан, спадчына старэйшае лініі Ягайлавічаў (Багемія і

Вугоршчына)... Унук Максімільяна, імператар Карл V мог годна прамовіць гэтыя словы: *Austria Est Imperare Orbi Universo*, дадаўшы сваё знакамітае *Plus Ultra* (лац. *далей за межы*, у супрацьвагу колішняму схаластычнаму *non plus ultra*, далей няма куды).

У 1572 г. пасля сьмерці апошняга літоўскага гаспадара зь Ягайлавічаў да імперыі аўстрыйскіх Габсбургаў мусіла далучыцца Польшча і Літва. Ня глядзячы на ўсе намаганні цягам наступных ста гадоў, Габсбургі так і не здолеюць апанаваць пасадам сваіх продкаў. На жаль, *Austria Est Imperare Orbi Universo* засталася як наказ для нас усіх, чакаючых на паўстаньне колішняе Габсбургскае імперыі ад Артуа і Міляну да Смаленску, ад Балтыцкага і Паўночнага мораў да Адрыятыкі і Чорнага Мора...

*З прапагандысцкіх плякатаў Аўстра-Вугоршчыны тых часінаў на нас глядзяць мужныя рыцары з мячамі і шчытамі – менавіта вось такою бачылі гэтую вайну Габсбургі.

Напрыклад, **АЕІОУ можна бачыць на балюстрадзе хораў венскае царквы сьв. Рупрэхта.

***Лёс Аўстрыі – уладарыць усім сьветам (лац.).

Датчанін

<http://datcanin.livejournal.com/>

■ КАМЭНТАР АЎТАРА

Дынастыя=імперыя. Гэты традыцыйна аксіёма. Інакш быць ня можа. Не належыць бытаць два традыцыйна паняцці – *regnum* і *imperium*. Першая – гэта і ёсьць магчымы праект для Літвы, місіяй якое ёсьць злучыць легітымныя землі Гедымінавічаў-Ягайлавічаў Літоўскае кароны, а не фантазіяны імперскі праект. Традыцыйны *regnum* – гэта і тое занадта амбітна для сучаснага сьвету. Чаму б не падумаць, што палякі, украінцы, ці, напрыклад, латышы не пачнуць канструяваць падобныя ўласныя “імперыі”? Што ім замінае? Украінцы ўжо займацца гэтакім глупствам. Ці мы мусім ісьці тым жа шляхам, канструяваньня “нетрадыцыйнае традыцыі”? Дарэчы, гэта будзе ўжо занадта “вузкі” ягелёнскі праект, калі мы выключым зь яго тры іншыя падставовыя кароны (Польшчу, Вугоршчыну і Багемію) і калі адмовімся ад уласна ягелёнаў (Габсбургаў). Гэта будзе цалкам новая канструкцыя. Таму ў маім тэксьце быў адзін пасыл – для Літвы лепей *regnum* (карона), чым асобная штучная *imperium*.

Літоўскі праект можа існаваць толькі з аглядаю на дынастыю. Аб гэтым я і пісаў. Я не заклікаю нікога і нічога чакаць. Адраджэнне літоўскую карону (ВКЛ), злучыць яе легітымныя землі, але не больш за тое ў дынастычны дэцэнтралізаваны зьвяз – выдатна. Але аб’яўляць сябе “чацьвертым Рымам” выглядае вельмі недарэчна. Сама ідэя мусіць адлюстроўваць нашу салідарнасць злучнасьцю ўсяго рэгіёна, што зрэшты не замінае нам усім быць у пляне культурным і цывілізацыйным вельмі адрознымі.

Дарэчы наконт “імперскасьці” Рэчы Паспалітай. Прывяду цытату яшчэ аднаго слыннага француза (П’ера Шаню): “Іншы архаічны тып дзяржавы – Польшча, Люблінская унія (1569) зьявля Каралеўства Польскае і Вялікае княства Літоўскае ў “рэспубліку” адзіную і непадзельную, захавашую за кожным суб’ектам асабістыя законы, адміністрацыю і войска, але кіраванья агульным соймам і разам абіраемым сувэрэнам. Гэта Вялікая Польшча займала 850-900 тыс. кв. км. з насельніцтвам каля 10 млн душаў. **Ці можна лічыць Польшчу дзяржавай?** [выдзелена мною] Поўдзень Украіны быў населены паўаседлымі казакамі. **Гэта былі хаўруснікі, а не падданыя.** [выдзелена мною] **Фактычна Польшча складалася з дзесятку тысяч вялікіх даменаў.** [таксама выдзелена мною] Сойм быў паралізаваны дзякуючы *liberum veto*, рабіўшым немагчымым адзінадушша. Тэрытарыяльны распад, пачаўшыся на поўначы ў 1629-1660 гадах, перайшоў у 1667-1699 гадах на ўсход і вёў да краху гаспадарства. Архаічная Польшча на ўсходзе, якую разьдзіралі рэлігійныя звадкі, нават у пэрыяд свайго залатога веку прадстаўляла сабою ўсяго толькі няўстойліваю фэдэрацыю крупных даменаў [маюцца на ўвазе натуральна шляхецкія дамены]. І перад тварам суворе рэальнасці акружаўшых яе сапраўдных дзяржаў яны была асуджана зьнікнуць у чарзе падзелаў 1772, 1793 і 1795 гадоў.”

Я ня думаю, што Літва будзе першую, дзе адбудзецца рэстаўрацыя. Вугоршчына ці Аўстрыя маюць нашмат больш шанцаў, на жаль.

Пад “Габсбургскай імперыяй” разумеецца выключна “імперыя дынастычная”. У рэкан-

■ КАМЭНТАР РЭДАКТАРА

У дачыненні да абодвух прадстаўленых поглядаў наша пазыцыя спрыяльная. Уяўная, а часам штучная супярэчнасць, якой аўтары шукаюць міжсобку, вынікае на нашу думку з незрэалізаваных інтэлектуальных амбіцый. Па сутнасці абедзве ідэі ня супярэчаць адна адной, але ўзаемна дапаўняюць. Калі Габсбургі мелі б рэальныя прэтэнзны на трон ВКЛ ёсць вялікая верагоднасць, што мы са свайго боку гэта падтрымаем, бо гэта арцыкаталіцкі каралеўскі род. А імкнуцца да Вялікай Літвы таксама ня грэх. Бо толькі тады такі вялікі род Габсбургаў гэтай Літвой будзе сур'ёзна цікавіцца. Таму хопіць бяз сэнсу дыскаутаваць – да працы і малітвы! Няхай жыве Вялікая Аўстрыя! Няхай жыве Вялікая Літва і Рэч Паспалітая! Але ўсё на Хвалу Божаю!

Аляксандар Я. Стральцоў-Карвацкі

■ КАМЭНТАР ЛІТОЎСКАГА ІМПЭРЫЯЛІСТА

Ці ёсць імперыя гістарычнай катэгорыяй, аналітычным паняццем, мэтафарай гэтэрагеннасці або адначасна ўсім вышэй згаданым? З нашага гледзішча, імперыя – гэта хутчэй даследніцкі кантэкст, як структура, хутчэй праблема, як дыягназ. Любое грамадства можа быць “прадуманая” у якасці імперыі, гэтаксама як характэрныя рысы дзяржаваў-нацый, – на праўдзе характэрныя для цэлых эпохаў, – можна выявіць ў любой імперыі. Ключ да гэтага парадоксу ў факце таго, што аналітычны апарат сучаснасці цалкам “нацыянальны” і таму імперыя не можа быць апісаная ў асадах якой-кольвек адной мадэлі або мэтанаратыву. Убачыць імперыю можна толькі камбінуючы розныя даследніцкія структуры.

Крыж на арганічнай імперыі Габсбургаў паставілі ўжо даўно, а сёння мы можам рэальна разважаць пра імперскі праект адно ў межах адзінай Эўропы. І ён ужо рэалізуецца, праўда ў звыродніцкай лібэральнай форме.

Ален дэ Бэнэа у сваёй працы “Ідэя імперыі” піша: “Імперыя, у процілегласць да нацыі, ніколі не была замкнёнай татальнасцю, якая ўсё больш вызначалася нябачнымі межамі. Рубяжы імперыі натуральна рухомыя і часовыя, што ўзмацняе яе арганічны характар. Пачаткова слова *frontier* ‘мяжа’ мела выключна вайсковое значэнне: лінія фронту. З пачатку XIV ст. пры валадаранні ў Францыі Людовіка X Сварлівага слова “*frontiere*” замяніла слова “*marche*”, якое дагэтуль паўсюль ужывалася. Аднак прайдуць яшчэ чатыры стагоддзі да таго, як яно набудзе сучасны сэнс размежавання двух дзяржаваў. Насуперак легендзе, ідэя “натуральнай мяжы”, якую юрысты часам выкарыстоўвалі ў XV ст., ніколі не натхняла вонкавую палітыку манархіі. Яе паходжанне часта памылкова атыясамляюць з Рышэлье або нават Вабанам (*Vauban*). Насамрэч гэтая ідэя,

паводле якой французская нацыя будзе мець “натуральныя межы”, сымтэматычна ўжывалася адно ў часе рэвалюцыі. Асабліва пры Канвэнце жырандысты выкарыстоўвалі яе дзеля легітымацыі ўсталявання ўсходняй мяжы на левым беразе Рэйна ды наогул дзеля апраўдання сваёй анэксійнай палітыкі. Гэтаксама ў часе рэвалюцыі разам з якабінскай ідэяй пра тое, што межы дзяржавы павінны адпавядаць моўным межам, паўсюль у Эўропе пачала пашырацца нацыя ды палітычная ўлада новага кшталту”.

Тэма Літоўскай імперыі арганічна ўпісваецца ў эўрапейскі традыцыяналістычны дыскурс, толькі вылучаецца тым, што ў ім няма інтэнцыі на чаканне цуду ў выглядзе раптоўнага аднаўлення Імперыі на чале з Габсбургамі, а наадварот ёсць рухам да яе аднаўлення з розных бакоў – у дадзеным выпадку ў межах вузка разметага ягелёнскага праекту, бо каралінгаўская Эўропа на гэта не здатная, пакуль апанаваная дэструктыўнай ідэалогіяй. Пагатоў аўтар у сваіх разважаннях апялюе выключна да монацэнтрычнай візіі хрысціянскай імперыі, якую аспрэчвалі літоўскія інтэлектуалы ўжо ў “Пахвале Вітаўту”. Такім чынам, я кажу толькі аб рэалізацыі нашага спрадвечнага архэтыпу.

Літоўская Імперыя ёсць часткай традыцыйнай Эўропы, зь якой і мае пачацца яе адраджэнне, а таксама і фарпостам традыцыяналістычнага супраціву Эўропе дегенератыўнай. Палітычная кан’юнктуршчына, вядома, не падмурак, але зважаць на яе трэба, калі хочаш уплыву на палітыку, а не толькі летуценняў аб былой велічы. Імперскі праект можа існаваць і ў цалкам мадэрністычнай форме, прыкладам, Эўразьвяз. Для мяне ў палітыцы існуе шмат магчымасцяў, палітыкум – гэта ўніверсум, які не абмяжоўваецца толькі манархічнымі мадэлямі пяцісотгадовай даўніны.

Я не заклікаю канструяваць тое, чаго не было, толькі зірнуць на ўласную гістрыю з іншай перспектывы. Вузкі ягелёнскі праект – гэта

пачатак, у ідэале будаўніцтвам імперыі мае быць ахопленая ўся Эўропа. Імперыя Літвы мае стаць флягманам гэтага працэсу, да якога далучацца ўсе астаныя, у тым ліку Габсбургі.

У дачыненні да Літвы я бачу наяўнасць мэтраполіі ў тэрытарыяльным сэнсе абмежаванай абшарам пазнейшых Троцкага і Віленскага ваяводстваў альбо *Lithuania Propria*, якая была першапачатковым ядром дзяржавы, адсюль ажыццяўлялася экспансія на іншыя землі, адсюль паходзіла асноўная частка літоўскай арыстакратыі, тут жа знаходзіліся і асноўныя землі самога гаспадара. Пэрыфэрыя – землі, далучаныя альбо ў выніку захопаў і палітычнага ціску альбо ў выніку матрыманіяльнай палітыкі, статус якіх адрозніваўся ад статусу мэтраполіі: Полацкая, Віцебская зямля, Слуцкая князства і г.д. – частку свайго сувэрэннітэту (знешняя палітыка, вайсковыя, фіскальныя справы) аддавалі мэтраполіі, захоўваючы пры гэтым значную аўтаномію ва ўнутраных справах. У сацыяльным пляне з мэтраполіі варта было б атыясаміць літоўскіх баяраў, у этнаканфэсійным сэнсе адрозных ад рускай арыстакратыі. Пры гэтым асабліва ў ранні час станаўлення ВКЛ бачна інтэнцыя на дыскрымінацыю русінскай арыстакратыі ў параўнанні з уласна літоўскай, асабліва ў выпадку з каталіцкім хростам і забаронай займаць праваслаўным дзяржаўнымі пасады.

У Літве гэта пачаткова баяры літоўскага (балцкага) паходжання і русінская арыстакратыя, якія з цягам часу інтэгруюцца ў адзіную палітычную нацыю – сацыяльную мэтраполію ВКЛ і РП. Згадайма словы Альгерда: “ўся Русь павінна належыць Літве” і паслядоўнае змаганне за гэтую самую Русь з Маскоўяй, татарамі ды інш. Паводле словаў Анджэя Новака, шляхта ў РП можа быць нават названая у якасці кандыдата на статус калектыўнага імператара.

Аўтар артыкулу заклікае спакойна сядзець і чакаць цуду – калі Габсбургі сядуць на пасады ў ўсіх эўрапейскіх краінах, то бок святога ніколі. У межах новага літоўскага імперскага праекту гэта можа адбыцца нашмат хутчэй. Але аўтар нібы адмаўляе саму магчымасць дзеля таго, што святая вершчы ў збавенне, якое абавязкова прыйдзе з Аўстрыі. Прабачце, але мы самі мусім сябе ратаваць. Пагатоў, нішто не замінае заняць Габсбургам гэты пасады ў разе аднаўлення ў Літве манархіі. А ў энках па тым, што не здзейснілася вялікай карысці няма, трэба дзейнічаць у актуальных палітычных і гэапалітычных варунках каб радыкальна змяніць гэтую рэчаіснасць.

Крывец

<http://kryviac.livejournal.com/>

струяванай традыцыйнай Эўропе мусіць паўстаць і Сьвятая Рымская Імперыя, як складаная дэцэнтралізаваная канфэдэратыўная дзяржаўная канструкцыя: дзеля злучэння пад зверхнасцю адзінага ў Эўропе імператара розных нямецкіх дынастычных ўтварэнняў – ад Баварыі Вітэльсбаху і Саксоніі Вэтынаў да Ліппэ і Рэўсу.

Сама па сабе “Аўстрыйская імперыя” была спробаю перахаваць манархічную традыцыю Сьвятой Рымскай Імперыі ў абстаноўцы яе татальнае дэканструкцыі й канчатковае ліквідацыі Напалеонам. Гэтую місію яна

выконвала як германскі лідэр да 1860-х гг. Аўсгліях (выраўнаньне – нямецкамоўных з іншымі яе нацыямі) – гэта ўжо спроба змяніць гэтую традыцыю за знешніх і ўнутраных чыннікаў – імкненне знайсці падтрымку Габсбургскіх ідэяў у варунках нарастаючага нацыяналізму. Рэстаўраваная *Austria Propria* натуральна ня будзе імперыяй, але злучанымі Габсбургамі колькімі эрцгерцагствамі й герцагствамі: Аўстрыя Ніжняя й Верхняя, Штырыя, Карынтыя, Тыроль, Форарльберг. Штучная “адзіная Аўстрыя” ўзору 1919 г. мусіць знікнуць.

РАЗВАЖАНЬНЕ

ТЭСТАМЭНТ

Дунін-Марцінкевіч ніколі сябе беларусам не называў. Любы чалавек з ягоных знаёмых, уключаючы яго самога, менскага паліцамайстра або агента ІІІ аддз., назваў бы яго літвінам, а калі б запыталіся “якой нацыі”, адказалі б – “польскай”.

Гэта ВЕЛЬМІ ДАЛЁКА ад Дзімы Калдуна, і ад Сярогі Гомельскага, ад Чаргінца, Мясніковіча, Кс. Сітнік, І.Афанасьевай, Хацона этц. Запісваючы яго пасмяротна ў беларусы, зважаючы яшчэ і на расклееныя па ўсёй згаданай тэрыторыі плакаты “ЗА”, нацыяналісты проста бессаромна фальсіфікуюць ягоную волю. Тое самае – з Каліноўскім і тсясячамі іншых імёнаў. Нават пра Багушэвіча мы не маем сведчанняў, што ён лічыў сябе беларусам. Прамова ад імя Мацея Бурачка – гэта прмова ад імя літаратурнага персанажа. Я таксама часам пішу ад імені Простага Шчырага Людца, на “трасяначцы з дзімінуціўчычкамі”, але гэта не значыць, што такой ёсць мая ўнутраная самаідэнтыфікацыя. Назваць Каліноўскага або Дуніна-Марцінкевіча беларусам – значыць: падрабіць тэстамэнт. Магчыма, ва ўсіх іншых цывілізацыях, апроч лацінскай, гэта не лічыцца злачыствам, але ў нас, лацінянаў, дакладнае выкананне тэстамэнта, волі нябожчыка – адзін з падмуркаў цывілізацыі. Рызыкну сказаць, што менавіта ў гэтым – крыніца нашай моцы.

Усе літвіны разумеюць – хто рацыянальна, а хто падсвядома, – што калі з імём літвінаў усё больш-менш зразумела, дык з назвай краіны – гістарычнага рэгіёну, якую літвіны засяляюць, вялікія праблемы. Несур’ёзна і несумленна перахрышчваюць Літоўскую Рэспубліку ў „Жмудзь”. А як тады? перабрана ўжо шмат варыянтаў. Літванія, Вялікалітва (Станкевіч), ВКЛ-Беларусь (Ермаловіч-Пазняк), Сярэдня (Усходняя) Літва (Жалігоўскі), Паўднёва – Усходняя Літва, Беларуская Літва – была ж калісьці Літоўская Беларусь, а сёння сітуацыя на Літве і Русі дыяметральна процілеглая – бо русіны сёння пануюць над літвінамі. Усё кламства і фалшэрства, непрыгожа, пераканаўча, нелагічна, негістарычна. Думаў над гэтым паўгады, у роспачы, пачаў сумнявацца, ці не адмоўны знак гэта ад Бога, што не будзе тут у нас ніякай Літвы, а толькі Шчырасьць, Грамада і Кароль Стах. Але сёння прыдумаў! Новая Літва! Новая Зямля! Ёсць жа ў свеце Новая Каледонія, Новая Гвінея, Новая Зеландыя, і г.д., і ніхто іх не папракае ва ўзурпацыі назваў іх сімвалічных “метраполій”. Апроч таго, маецца пазітыўны момант навізны, абнаўлення, аднаўлення традыцыі.

**НОВАЯ ЛІТВА:
НОВАЕ НЕБА – І НОВАЯ ЗЯМЛЯ.**

Руплівы Літвін

ВЫБАРЫ ў ПОЛЬШЧЫ

Зьмяшчаем гэты артыкул, бо на нашу думку ён добра адлюстроўвае сытуацыю за Бугам. Ці Народ мае калектыўны розум? Даводзіцца сумнявацца, бо навошта было з такім імплэтам падтрымліваць два гады таму Права і Справядлівасьць, каб цяпер перапыніць ў палове шляху і даць лейцы канкурэнтам. Ці з такой зьменлівасьцю “кормчых” можна думаць аб пераемнасьці і стабільнай палітыцы? І дзе гарантыя, што праз два гады і гэты ўрад ня скончыць у труне. Сьмешна і горка – чытайма вызнаньне Паляка, які ня страціў гонар.

VOX POPULI

VOX POPULI – гэта голас нэндзны, зьменлівы і тупы – усё, што можна сказаць аб выбаршчыках anno domini 2007. Зараз я хацеў бы зьмясьціць кароткае вызнаньне пацуюццаў, якія шкрабуць і нішчаць мяне. Добра ў гэтым хаця б тое, што яшчэ хочацца разьдзіраць шаты...Адно дадам, дзеля яснасьці майго вызнаньня – я не галасаваў за Права і Справядлівасьць.

Я, СЫН ПОЛЬСКАГА НАРОДУ, КАРЫСТАЮЧЫСЯ гасьціннасьцю парталу **konserwatyzm.pl** дэкларую, што заўжды акрэсьліваў сябе як прыхільніка нацыянальнай ідэі, але, пасля пэўнага прасьвятленьня, альбо выбуху агіды, мне штотраз больш далёка да нацыянальнай дэмакратыі. Ад самой думкі аб якім-кольвек выбары, што робіць люд, мяне пачынае круціць. Нацыяналізм так, дэмакратыя – не. Прынамсі не такая.

...Мой Народ на вуліцах змагаўся з чырвонай заразай, крывавіўся і гінуў пад штандарамі “Салідарнасьці”. Гэты самы Народ выбраў ужо ў вольнай Польшчы, чырвонага прэзыдэнта – Квасьнеўскага. Выбраў таксама чырвоны ўрад СЛД. Ён не памятаў, што калі гінуў Папялушка, Пшэмык, гарнякі з “Вуйка”, шмат якія з СЛДоўцаў было з боку тых, хто вёў агонь. Народ на розных выбарах шмат разоў зьмяняў сваю думку. І гэты самы мой каханы Народ ня гэтак даўна выбраў ПіС, дзеля таго, каб праз два гады пры урнах асудзіць гэтую партыю.

Нічога, што ані этыка, ані эканоміка, ня толькі самі па сабе, але нават на ўзроўні лёзунгаў невядомага Народу. Прапарцыйны падатак? Ніхто ня ведае, што гэта. Важна, што ў дэбаце

ЛЕГЕНДА

PiS – Prawo i Sprawiedliwość – Права і Справядлівасьць
 PO – Platforma Obywatelska – Грамадзянская Плятформа
 LPR – Liga Polskich Rodzin – Ліга Польскіх Сем’яў (2005) / Liga Prawicy Rzeczypospolitej – Ліга Правых РП (2007)
 SO – Samoobrona RP – Самаабарона РП
 PSL – Polskie Stronnictwo Ludowe – Польская Сялянская Партыя
 SLD – Sojusz Lewicy Demokratycznej – Саюз Левых Дэмакратаў (2005)
 LiD – Lewica i Demokraci – Левыя і Дэмакраты (2007)
 PPP – Polska Partia Pracy – Польская Партыя Працы

Туск быў больш энэргічны, свабодны, лепш выглядаў...

Народ, у сваім сярэднім арыфмэтычным, зьяўляецца тупым кнорам, які ідзе на забой пад касу мэдыяў (якія найчасей знаходзяцца ў няпольскіх лапах) і элітаў, што трымаюць уладу. Калі яны захочуць, ён палюбіць сёньня Яна Новака. Праз год узьненавідзіць яго...Памяць людю кароткая і бязьлітасна глупая.

Народ, з абрыдліва глыбокім перакананьнем аддае свой голас на выбарчым участку, пэўны, што гэтая частка рашэньня ягоная. Нярэдка верыць у тое, што яго сувэрэннае рашэньне стварае свабодны, дэмакратычны, Людям пакліканы і высунуты ўрад... Стваральнікі ўлады. Яна ад іх паходзіць. Богі...

“Можна мне ганарыцца з таго, што ў Польшчы ёсць вялікім, але мушу прыняць і зьнявагу, якая спадае на народ за тое, што ў ім марнае”, – Раман Дмоўскі. Але ўсё ж, ці Народ мог прагаласаваць інакш?...

Я ніколі ня веруў у дэмакратыю, але спавядаюся Богу і Вам з таго, што занадта мала ёй брыдзіўся.

Robert Wit Wyrostkiewicz

Дэмакратыя зьяўляецца найгоршым ладам з магчымых, бо гэта панаваньне гён над асламі – Арыстотэль

Газэта «Літва» была адноўлена ў 1995 р. Да 1998 р. у рэдакцыю ўваходзілі Уладзімер Міхневіч, Аляксандар Ян Стральцоў-Карвацкі і Уладзімер Пятровіч. З 1999 р. склад рэдакцыі зьмяніўся і гэты нумар падрыхтавалі:

Рэдактар:

Аляксандар Ян Стральцоў-Карвацкі

Поштавая скрынка:

п/с 26, 220050 Менск-Літоўскі

Рэч Паспалітая Літва - Res Publica Lithuania

e-mail: pol_lit@interia.pl

LITVA